

Eduskunnan talousvaliokunta

Lausuntopyyntöne 10.4.2026

HE 37/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain 1 a ja 4 a §:n muuttamisesta

Vastauksena lausuntopyyntöönne Tulli toteaa seuraavaa.

Hallituksen esityksellä on ehdotettu muutoksia Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain 1 a ja 4 a §:iin. Tulli on lain Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta (1288/2023) nojalla hiilirajamekanismiasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/956 hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle (jäljempänä 'CBAM-asetus') 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimivaltainen viranomainen hoitaa hiilirajamekanismiasetuksen mukaisia tehtäviä ja velvollisuuksia.

Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan toimeenpanosta annetun lain 1 a §:n määritelmiin lisättäisiin määritelmät toiminnanharjoittajasta, todentajasta, yhtenäisestä massaperusteisesta kynnysarvosta, tuojasta ja hiilen hinta-asiakirjat sertifioivasta riippumattomasta henkilöstä. Nämä termit sisältyvät ehdotettuun muutettuun 4 a §:ään, joten lakiin on tarpeen lisätä niille määritelmät.

CBAM-asetuksen 26 artiklassa on säädetty seuraamusmaksuista, joita toimivaltainen viranomainen voi määrätä toimijalle, jos CBAM-ilmoittaja ei ole palauttanut oikeaa lukumäärää CBAM-todistuksia tai jos jokin muu henkilö kuin valtuutettu CBAM-ilmoittaja on tuonut CBAM-tavaroita unionin tullialueelle noudattamatta CBAM-asetuksen velvoitteita.

Asetusta (EU) 2023/956 muutettiin 17.10.2026 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2025/2083 osana ns. Omnibus -pakettia. Tällöin 26 artiklaan lisättiin uudet kohdat 1 a ja 2 a. Kyseisten uusien säännösten mukaan toimivaltainen viranomainen voi alentaa 26 artiklassa säädettyjä seuraamusmaksuja.

CBAM-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa seuraamusmaksua voidaan alentaa, jos todistuksia on palautettu virheellinen määrä kolmannen osapuolen antamien virheellisten tietojen vuoksi. Kolmannella osapuolella tarkoitetaan toiminnanharjoittajaa, todentajaa tai CBAM-asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hiilen hinta-asiakirjat sertifioivaa riippumatonta henkilöä. Samana artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa puolestaan seuraamusmaksua voidaan alentaa, jos tuoja

on ylittänyt CBAM-asetuksessa määritellyn 50 tonnin massaperusteisen kynnyksarvon enintään 10 prosentilla tai jos tuojan tai välillisen tulliedustajan 30.3.2026 mennessä toimivaltaiselle viranomaiselle jättää CBAM-lupahakemusta ei hyväksytä, eli hakijalle ei myönnetä valtuutetun CBAM-ilmoittajan asemaa.

Asetuksella (EU) 2025/2083 muutoksia perusteltiin sillä, että seuraamusmaksun määräämisessä pitäisi ottaa huomioon rikkomisen vähäisyys tai tahattomuus, kun kynnyksarvo on ylittynyt ja tuojalla tai välillisellä tulliedustajalla ei ole CBAM-lupaa. Palautettujen CBAM-todistusten määrään liittyvissä virheellisyyksillä pitäisi seuraamusmaksua alentaa, kun kyseessä on vähäinen ja tahaton virhe, joka johtuu kolmannen osapuolen antamista virheellisistä tiedoista.

Hallituksen esityksellä ehdotetun muutoksen myötä Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan toimeenpanosta annetun lain 4 a §:n 2 momentin mukaan seuraamusmaksun alentaminen perustuisi kokonaisarviointiin. Lisäksi kyseisessä momentissa on todettu ne seikat, jotka tulee ottaa huomioon tällaisessa arvioinnissa.

Tulli puoltaa hallituksen esityksessä esitettyjä muutoksia Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annettuun lakiin.

Jussi Törmänen

Lakimies

Hiilirajamekanismitiimi

